

[5.] Karakterek formázása

*Mottó: „Magad uram, ha szolgád nincs.”
A szövegszerkesztés sok türelmet igényel, ezért biztatom a kedves olvasót.
Kitartás! A türelem meghozza gyümölcsét – például: megkérik a kezünket,
születik egy babánk, kinő a szakállunk vagy megöregsziünk*

Miről tanulunk?

„Aki kíváncsi – fiatal marad.”

Mi a karakter, és milyen jellemzőit ismerjük?

Hogyan kell megadni és/vagy átalakítani a szövegnek ill. a karaktereknek a betűtípusát, méretét és minden más stílusjegyt?

Megismerés

„Amit ma megtanulhatsz, ne halaszd holnapra!”

A karakterek jellemzői

Ha karakterről beszélünk, gyakran betűre gondolunk, pedig a karakter valamivel általánosabb fogalom.

A karakterek egy-egy meghatározott készlethez tartozó betűk, számok, írásjelek és egyéb grafikai jelek.

Az ilyen készleteket karakterkészletnek, vagy egyszerűen betűkészletnek nevezzük. A karaktert vagy betűt a méretével, típusával és a stílusával szokták jellemezni.

Betűméret

A betű méretét pontban mérjük. 1 hüvelyk = 2,54 cm = 72 pont. Ennek megfelelően az 1 cm-es betűk kb. 28 pont méretűek. A leggyakrabban használt betűméret kb. 10 – 12 pont.

Kicsi vagyok én, majd megnövök én, mint a tüdő a fazékból, kidagadok **én**.

Az én kisebbségi komplexusom nem olyan jó, mint a tied.

Betűstílus

Egy-egy betűtípusnak különböző formai változatai a betűstílusok.

Például: normál, félkövér, *dőlt*, aláhúzott, duplán aláhúzott, *félkövérdőlt*, dőltaláhúzott, áthúzott, hullámosan aláhúzott, NAGYBETŰ, KISKAPITÁLIS, ^{felső} index, _{alsó} index, *vésesí* stb.

Az elektronikus szövegek lehetővé teszik az animálást is (mozgást, villogást).

Pozíció

Fontos formai jellemző a betűknek egymáshoz viszonyított helyzete is, a betűköz és a függőleges elhelyezés:

Ritkított és sűrített betűk. Süllyesztett és emelt betűk.

FELADAT

Formázzuk a következő szöveget a betűk süllyesztésével és emelésével a minta szerint:

MINTA

Nem én vagyok a görbe, az út kanya^{ro}g. – mondja a kígyó.

Színek

A Formázó eszköztáron lévő *Betűszín* ikon () segítségével, vagy a Formátum ► Betűtípus ablak használatával színes betűkkel is írhatunk.

Formátum másolása

Esetenként igen hasznos a Formátum másolása ikon (). Ha rákattintunk, a Word megjegyzi annak a bekezdésnek a formátumát, ahol a kurzor áll, és ez az egérrel rávihető egy másik bekezdésre. Ugyanez érvényes a szavakra is.

FELADAT

Formázzuk egyre nagyobb betűmérettel a következő sorokat a minta szerint!

MINTA

Egyre nagyobb vagyok, - 8, 10, 12 pont

kettőre még nagyobb, - 14, 16 pont

háromra hatalmas, - 18, 20 pont

huszárnak alkalmas. – 24, 28 pont

FELADAT

Formázzunk minden sort más betűtípusúra a következő Petőfi-versben!

MINTA

BEFORDÚLTAM A KONYHÁRA...

*Befordúltam a konyhára,
Rágyújtottam a pipára...
Azaz rágyújtottam volna,
Hogyha már nem égett volna.*

A pipám javában égett,
Nem is mentem én avégett!
*Azért mentem, mert megláttam,
Hogy odabenn szép leány van.*

MEGOLDÁS

Először begépeljük a verset, a sorok végén Shift+Entert ütünk. Ezután kijelöljük a címet, majd a formátum eszköztárból a betűtípus mezőben kiválasztjuk például az Arial típust. Ezt a műveletet ismételjük a többi sorral is, de mindegyiknél más-más típust választunk.

FELADAT

Formázzuk a következő versikét színesre! A betűtípus Comic Sans MS 14 pont. A cím legyen 4 pont ritkített. Utánozzuk a betűstílusokat!

MINTA

SZÍNES SZERELEM

*Szívem szerelme szőke szentem,
szörnyű szenvedéllyel szeretlek szőszí.
Színarany szivárvány szövi át szívem,
s számból a szó száll, szeretlek.
(1968)*

MEGOLDÁS

A megoldás hasonló az előző feladat megoldásához. Használjuk a Formátum ► Betűtípus párbeszédablak beállítási lehetőségeit.

Mire emlékszünk?

„Ismétlés a tudás anyja.”

1. A karakternek milyen jellemzőit ismeri?
2. Mondjon példát talpas betűre!
3. 1 hüvelyk hány pont?
4. Milyen betűtípusokat ismer?
5. Milyen betűstílusokat ismer?

Alkalmazás

„Gyakorlat teszi a mestert.”

1. Nyissa meg az verselo forrásfájlt, és minden sorát formázza más-más típusúra vagy stílusúra!
2. Készítse el az alábbi formázott szövegeket!
Ez KISKAPITÁLIS, ez NAGYBETŰ, ez félkövér, ez *dőlt*, nem *félkövérdőlt*.
Igazoljuk, hogy a négyzet szögeinek összege 360°: $\alpha + \beta + \gamma + \delta = 360^\circ$
$$\text{Cu} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \leftarrow \text{CuO} + \text{SO}_2 + \text{H}_2\text{O}$$
3. Ugorjon a 11. fejezethez gyakorolni!